

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 120/01
Zo dňa: 03.07.2012

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 12
Počet príloh: 0



PROTOKOL

**o výsledku kontroly
dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s majetkom
vybraných subjektov územnej samosprávy**

Obec Búč

Nitra Október 2012

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 120/01 zo dňa 03.07.2012 vykonali:

Ing. Lenka Varačková, vedúca kontrolnej skupiny,
Ing. Katarína Vargová, členka kontrolnej skupiny

kontrolnú akciu: kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s majetkom vybraných subjektov územnej samosprávy, ktorej účelom bolo: preveriť evidenciu majetku, jeho obstaranie, nákup, odpredaj, likvidáciu majetku subjektov územnej samosprávy so zameraním na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 01.08.2012 do 24.10.2012 v

**Obec Búč
Tesárska ulička 91
946 35 Búč
IČO: 00306398**

za kontrolované obdobie: rok 2011, v prípade potreby objektívneho zhodnotenia kontrolovaných skutočností aj predchádzajúce roky, resp. rok nasledujúci.

Predmetom kontroly bolo: všeobecná časť, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri obstaraní majetku, hospodárenie a nakladanie s majetkom, správnosť a úplnosť evidencie majetku v účtovníctve vrátane inventarizácie a účinnosť vnútorného kontrolného systému.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Všeobecná časť

Obec Búč (ďalej aj „obec“ alebo „kontrolovaný subjekt“) je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združujúci osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Obec o rozlohe 3 150 ha je vzdialená 34 km od okresného mesta Komárno, k 31.12.2011 mala obec 1 174 obyvateľov národnosti slovenskej, maďarskej, rómskej a českej.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Preverenie aktu zverenia majetku obce do správy správcu majetku:

Obec mala v kontrolovanom období zriadenú jednu rozpočtovú organizáciu, ktorou bola Základná škola Mihálya Katonu Búč (ďalej len „základná škola“) ako školy s právnou subjektivitou s účinnosťou od 01.07.2002 na dobu neurčitú. Súčasťou školy bol školský klub detí. Štatutárnym orgánom školy bol riaditeľ školy.

Kontrolou zriaďovacej listiny základnej školy bolo zistené, že neobsahovala identifikačné číslo školy, názov a adresu subjektu, ktorý bol súčasťou školy, vyučovací jazyk, vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý škola spravovala, čo nebolo v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 písm. b), c), d) a písm. i) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe v školstve“).

Obec nemala v kontrolovanom období zriadenú obchodnú spoločnosť, vlastnila 11 051 kmeňových akcií Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. s menovitou hodnotou 33,19 EUR.

Analýza stavu a pohybov dlhodobého majetku za obdobie rokov 2009, 2010 a 2011:

Prehľad stavu majetku na účtoch účtovej triedy 0 – dlhodobý majetok na základe účtovných závierok za roky 2009, 2010 a 2011 je uvedený v Tabuľke č. 1:

Tabuľka č. 1

v EUR

	2009		2010		2011	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
Dlhodobý nehmotný majetok	3 810	0	3 810	0	3 810	0
018 - Drobný dlhodobý nehmotný m.	3 810	0	3 810	0	3 810	0
Dlhodobý hmotný majetok	1 611 370	370 942	1 611 370	340 096	1 638 450	326 918
021 – Stavby	1 427 772	338 859	1 427 772	308 254	1 427 772	275 264
022 - Samostatné hnuťelné veci	84 615	4 940	84 615	4 699	111 025	23 841
023 - Dopravné prostriedky	0	0	0	0	0	0
025 – Pestovateľské celky trv. porastov	719	0	719	0	719	0
028 - Drobný dlhodobý hm. majetok	45 838	0	45 838	0	47 798	1 960
029 – Ostatný dlhodobý hm. majetok	25 283	0	25 283	0	25 283	0
031 – Pozemky	27 143	27 143	27 143	27 143	25 853	25 853
032 – Umelecké diela a zbierky	0	0	0	0	0	0
Obstaranie dlhodobého majetku	3 566	3 566	23 604	23 604	24 630	24 630
042 – Obstaranie DHM	3 566	3 566	23 604	23 604	24 630	24 630
Dlhodobý finančný majetok	366 826	366 826	366 826	366 826	366 826	366 826
069 - Ostatný dlhodobý fin. majetok	366 826	366 826	366 826	366 826	366 826	366 826
Neobežný majetok	1 985 572	741 334	2 005 610	730 526	2 033 716	718 374

Kontrolovaný subjekt vykazoval v účtovnej závierke za rok 2009 dlhodobý majetok v obstarávacej cene (ďalej len „OC“) 1 985 572,00 EUR, za rok 2010 v OC 2 005 610,00 EUR a za rok 2011 v OC 2 033 716,00 EUR. Medziročný nárast brutto hodnoty majetku bol v roku 2010 v sume 20 038,00 EUR, t.j. nárast o 1 % oproti roku 2009 a v roku 2011 v sume 28 106,00 EUR, t.j. nárast o 1,4 % oproti roku 2010.

Zostatková cena dlhodobého majetku podľa údajov účtovných závierok poklesla o 10 808,00 EUR v roku 2010, t.j. o 1,5 % oproti roku 2009 a v roku 2011 poklesla o 12 152,00 EUR, t.j. o 1,7 % oproti roku 2010.

V roku 2009 dosiahla netto hodnota majetku 37 % úrovne hodnoty majetku v brutto vyjadrení, v roku 2010 dosiahla 36 % úrovne a v roku 2011 bola netto hodnota majetku na úrovni 35 % z brutto hodnoty.

Rozdiel brutto a netto hodnoty majetku obce poukazuje na vysokú mieru opotrebenia a zastarania dlhodobého majetku kontrolovaného subjektu, nakoľko až 65 % dlhodobého majetku tvoril v roku 2011 plne odpísaný majetok.

Preverenie súladu rozpočtu ako zdroja obstarania kapitálových aktív so zákonným rámcom:

Obec v kontrolovanom období hospodárila v rozpočtovom provizóriu do apríla 2011, rozpočet obce na rok 2011 schválilo obecné zastupiteľstvo (ďalej len „OZ“) dňa 11.04.2011 uznesením č. 24/2011. OZ schválilo vyrovnaný rozpočet, celkový objem rozpočtu obce na rok 2011 bol v sume 593 543,00 EUR. Výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória v jednotlivých mesiacoch neprekročili 1/12 celkových výdavkov rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka. Rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória boli zúčtované s rozpočtom obce po jeho schválení.

Bežný rozpočet na rok 2011 bol schválený ako prebytkový v sume 26 456,00 EUR, keď bežné príjmy boli schválené v sume 587 943,00 EUR a bežné výdavky v sume 561 487,00 EUR.

Kapitálový rozpočet na rok 2011 bol zostavený ako schodkový v sume 18 100,00 EUR, keď kapitálové príjmy rozpočtované neboli a kapitálové výdavky boli schválené v sume 18 100,00 EUR. Krytie schodku kapitálového rozpočtu bolo zabezpečené prevodom prostriedkov z rezervného fondu a prebytkom bežného rozpočtu.

Rozpočet finančných operácií bol zostavený ako schodkový v sume - 8 356,00 EUR, keď príjmové finančné operácie (prevod z rezervného fondu) boli schválené v sume 5 600,00 EUR a výdavkové v sume 13 956,00 EUR. Rozpočtované výdavkové finančné operácie predstavovali splácanie istín dlhodobých bankových úverov. Návrh zdroje financovania boli v uplynulých rokoch použité na úhradu kapitálových výdavkov.

OZ vzalo na vedomie návrh viacročného rozpočtu pre roky 2012 a 2013.

Obec v kontrolovanom období nevykonávala zmeny rozpočtu rozpočtovými opatreniami, čím porušila ustanovenie § 14 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Kontrolovaný subjekt nepreukázal splnenie si povinnosti predkladať finančné výkazy štvrťročne, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 3 ods. 1 Opatrenia MF SR z 8. novembra 2007 č. MF/20414/2007-31, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy.

Údaje vykázané v predložených finančných výkazoch sa zhodovali s údajmi v záverečnom účte obce.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri obstaraní majetku

Kontrolovaný subjekt nemal vypracovanú žiadnu internú smernicu, ktorá by bližšie upravovala verejné obstarávanie v podmienkach obce. Obec v roku 2011 obstarávala majetok a práce investičného charakteru iba formou zákaziek s nízkou hodnotou na základe prieskumu trhu.

Kontrolou predložených dodávateľských faktúr č. 2011-03, č. 12/2011 a č. 5.2011 (interné čísla 2011/78, 2011/111 a 246/2011) k obstaraniu ohrievača TUV v sume 1 399,99 EUR, k uvedeniu ohrievača vody do prevádzky v sume 160,68 EUR a ku klampiarskym prácam na prístavbe domu smútku v sume 1 000,00 EUR bolo zistené, že nespĺňali náležitosti účtovného dokladu v zmysle ustanovenia § 10 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), keď neobsahovali podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie ani označenie účtov, na ktorých sa účtovný prípad zaúčtuje.

Preverením dodržiavania rozpočtových pravidiel pri financovaní obstarávaného majetku, správnosti uplatňovania rozpočtovej klasifikácie a postupov účtovania pri obstaraní majetku a prác investičného charakteru neboli zistené nedostatky.

Kontrolou postupov vo verejnom obstarávaní bolo zistené, že kontrolovaný subjekt si nespĺnil povinnosť zverejniť raz štvrťročne na webovom sídle alebo v periodickej tlači súhrnnú správu o zákazkách s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako 1 000,00 EUR, čím nepostupoval v súlade s ustanovením § 102 ods. 4 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“).

Kontrolou obstarávania majetku bolo ďalej zistené, že obec objednávky a faktúry na obstaraný tovar a služby nezverejnila na svojom webovom sídle, čím porušila ustanovenie § 5b zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobodnom prístupe k informáciám“).

3. Hospodárenie a nakladanie s majetkom, účtovná evidencia majetku

3.1 Správnosť a úplnosť evidencie majetku v účtovníctve vrátane inventarizácie

Obec zostavila riadnu účtovnú závierku k 31.12.2011 dňa 23.01.2012. Účtovná závierka obsahovala všetky náležitosti a súčasti podľa zákona o účtovníctve. Účtovná závierka obce za rok 2011 nebola do skončenia výkonu kontroly NKÚ SR overená audítorom. Kontrolovaný subjekt nepreukázal overenie účtovnej závierky audítorom ani za rok 2010.

Kontrolovaný subjekt vykazoval majetok na účte 018 - Drobný dlhodobý nehmotný majetok v celkovej sume 3 809,72 EUR, ktorého jednotlivá cena obstarania bola menšia ako 2 400,00 EUR.

Kontrolou bolo zistené, že obec nedokázala identifikovať, čo presne bolo zaúčtované na účte drobného nehmotného majetku, čím bolo preukázané, že inventarizácia nehmotného majetku bola v obci vykonaná formálne.

Kontrolovaný subjekt mal podľa evidencie majetku na účte 021 – Stavby zaúčtovaných celkom 38 položiek majetku, v rámci ktorých boli aj umelecké diela v hodnote 43 634,02 EUR, ktoré neodpisoval.

Obec ku kontrole predložila inventárne karty (ďalej len „IK“) ku 19 položkám majetku vykázaného v inventarizácii stavieb.

Nesprávnym účtovaním umeleckých diel na účte stavieb obec nepostupovala v súlade s ustanovením § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve a § 32 ods. 9 a ods. 10 Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky (ďalej len „Opatrenie“).

Kontrolou predloženej dokumentácie k majetku účtovanom na účte 022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí bolo zistené, že na tomto účte bola zaúčtovaná aj starostovská reťaz v hodnote 1 165,11 EUR, ktorá bola plne odpísaná. Starostovská reťaz je insígnia, ktorá je považovaná za umelecké dielo, pokiaľ nie je vyrobená z drahých kovov a preto mala byť zaúčtovaná na účte 032 – Umelecké diela a zbierky. Umelecké diela sú zároveň majetkom vylúčeným z odpisovania.

Kontrolná skupina NKÚ ďalej zistila, že na tomto účte bola zaúčtovaná aj plastika smútiacej ženy v hodnote 1 991,64 EUR, ktorá je rovnako považovaná za umelecké dielo a mala byť zaúčtovaná na účte umeleckých diel.

Nesprávnym zaúčtovaním starostovskej reťaze a plastiky obec nepostupovala v súlade s ustanovením § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve a § 32 ods. 9 a ods. 10 Opatrenia.

Kontrola preukázala, že obec mala k 31.12.2011 zaúčtované umelecké diela na účte 021 - Stavby v hodnote 43 634,02 EUR a na účte 022 - Samostatné hnutelné veci v hodnote 3 156,75 EUR. V hlavnej knihe obce nevykazoval účet 032 – Umelecké diela a zbierky v kontrolovanom období žiadne obraty a v účtovnej závierke mal tento účet nulový zostatok.

Kontrolou bolo zistené, že obec neúčtovala na účte 023 – Dopravné prostriedky, tento účet vykazoval k 31.12.2011 nulový zostatok. Osobný automobil v OC 12 258,02 EUR bol zaúčtovaný na účte 022 - Samostatné hnutelné veci, čím neboli dodržané postupy účtovania v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve a § 32 ods. 9 Opatrenia.

Obec mala na účte 025 – Pestovateľské celky trvalých porastov zaúčtované trvalé porasty v hodnote 719,00 EUR, ich inventarizácia k 31.12.2011 vykonaná nebola.

Kontrolou stavu účtu 028 – Drobný dlhodobý hmotný majetok bolo zistené, že stav tohto účtu v účtovníctve bol vyšší ako v elektronickej evidencii majetku. Rozdiel bol v sume 997,94 EUR. Podľa vyjadrenia obce zo dňa 10.10.2012 správny bol stav v elektronickej evidencii majetku, zostatok účtu 028 v účtovníctve bol nesprávny.

Dňa 02.01.2011 bol na účet 028 zaradený hnutelný majetok nadobudnutý na základe zmluvy o prevode hnutelného majetku zo dňa 21.04.2010 (ďalej len „Zmluva o prevode“). Obec sa rozhodla zaúčtovať uvedený majetok na účet dlhodobého majetku napriek tomu, že jeho ocenenie bolo nižšie ako suma ustanovená osobitným predpisom, nakoľko jeho prevádzkovo-technické funkcie boli dlhšie ako jeden rok. K danému majetku bola vyhotovená iba jedna IK, čím nebola zabezpečená evidencia technických a hodnotových údajov o jednotlivých veciach. Kontrolou predloženej dokumentácie bolo zistené, že predmetom Zmluvy o prevode bol aj nehmotný majetok, konkrétne aplikačný softvér v hodnote 252,28 EUR, aplikačný softvér v hodnote 64,26 EUR a aplikačný softvér v hodnote 17,85 EUR. Tým, že obstaraný nehmotný majetok obec zaradila na účet drobného hmotného majetku, obec nepostupovala v súlade s ustanovením § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve a § 32 ods. 6 Opatrenia.

Obec inventarizáciu účtu 028 nepredložila.

Preverením stavu účtu 029 – Ostatný dlhodobý hmotný majetok bolo zistené, že stav na účte 029 v účtovníctve bol nižší ako v elektronickej evidencii majetku. Rozdiel bol v sume 997,94 EUR. Podľa vyjadrenia obce zo dňa 10.10.2012 bol správny stav v elektronickej evidencii majetku, zostatok účtu 029 v účtovníctve bol nesprávny.

Na účte ostatného dlhodobého majetku bol zaúčtovaný aj stojan na mikrofón v hodnote 28,45 EUR a šmykľavka v hodnote 398,33 EUR, ktoré mali byť (pokiaľ sa účtovná jednotka rozhodla o nich účtovať ako o dlhodobom majetku) zaúčtované na účte drobného dlhodobého majetku, nakoľko ich obstarávacia cena bola nižšia ako suma ustanovená zákonom č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o dani z príjmov“) pre hmotný majetok, čím obec nedodržala postupy účtovania v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve a § 21 ods. 4 Opatrenia.

Obec inventarizáciu účtu 029 nepredložila.

Preverením predložených dokladov k evidencii pozemkov na účte 031 - Pozemky bolo zistené, že obec mala všetky pozemky vo svojom vlastníctve zaevidované v účtovnej evidencii. Obec nevedla k pozemkom IK, nevedla analytickú evidenciu k pozemkom v jej vlastníctve a taktiež nemala účtovný zápis na syntetickom účte 031 podrobne rozvedený na analytických účtoch. Týmto obec nepostupovala v súlade s ustanovením § 12 ods. 3 zákona o účtovníctve a zároveň nedodržala ustanovenie § 5 a § 25 ods. 3 Opatrenia, podľa ktorého sa analytická evidencia vedie podľa jednotlivých položiek majetku v registri dlhodobého majetku. V analytickej evidencii sa dlhodobý majetok sleduje aj podľa subjektov, od ktorých bol obstaraný alebo podľa zdrojov financovania alebo miesta, kde je umiestnený.

Kontrolou pohybov na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku bolo zistené, že kontrolovaný subjekt podľa faktúry č. 111000032 zo dňa 12.05.2011 nakúpil 80 l impregnačného náteru na ochranu dreva na natieranie drevenej konštrukcie domu smútku v celkovej hodnote 647,21 EUR a 8 ks štetcov v celkovej hodnote 26,64 EUR. Uvedený nákup bol zaúčtovaný dňa 13.05.2011 na účet obstarania, pričom sa jednalo o nákup materiálu, ktorý mal byť účtovaný do spotreby. Účtovanie nákupu materiálu na účet obstarania dlhodobého majetku nebolo v súlade s ustanovením § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve a § 28 ods. 2 Opatrenia, keď na účte obstarania obec účtovala o nákladoch na spomaľovanie fyzického opotrebenia majetku a predchádzanie jeho následkom. K porušeniu postupov účtovania v zmysle Opatrenia došlo zo strany obce aj účtovným zápisom zo dňa 15.08.2011, kedy úhradu faktúry za nákup uvedeného materiálu zaúčtovala v prospech účtu záväzkov v sume 673,85 EUR a na ľarchu účtu obstarania majetku v sume 647,21 EUR a bankového účtu v sume 26,64 EUR.

Počiatočný stav k 01.01.2011 na účte 042 pozostával aj z obstaraného zubového dúchadla k čističke odpadových vôd (ďalej len „ČOV“), ktoré bolo zaúčtované na základe dodávateľskej faktúry č. 511/2009 v OC 3 566,43 EUR. Uvedené zubové dúchadlo bolo podľa vyjadrenia obce zo dňa 10.10.2012 v roku 2011 používané a teda malo byť zaradené do používania a preúčtované z účtu obstarania na príslušný účet dlhodobého majetku. Nepreúčtovaním zubového dúchadla k ČOV z účtu obstarania majetku na príslušný účet dlhodobého majetku obec nepostupovala v súlade s ustanovením § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve a § 26 ods. 1 Opatrenia.

Nesprávne účtovanie materiálu na účte obstarania a následné nesprávne účtovanie úhrady faktúry za tento materiál ako aj nezaradenie zubového dúchadla na účet majetku spôsobilo, že zostatok účtu obstarania dlhodobého hmotného majetku bol k 31.12.2011 vyšší o sumu 3 593,07 EUR.

Účtovanie umeleckých diel na účte stavieb a účte samostatných hnutelných vecí, účtovanie osobného automobilu na účte samostatných hnutelných vecí, účtovanie nehmotného majetku na účte drobného hmotného majetku a účtovanie drobného dlhodobého majetku na účte ostatného dlhodobého majetku, zaúčtovanie nákupu materiálu na účet obstarania dlhodobého majetku a nepreúčtovanie zubového dúchadla k ČOV z účtu obstarania na príslušný účet dlhodobého majetku spôsobilo, že účtovníctvo kontrolovaného subjektu nebolo správne v zmysle ustanovenia § 8 ods. 2 zákona o účtovníctve, čím obec porušila ustanovenie § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve, podľa ktorého je účtovná jednotka povinná viesť účtovníctvo správne.

Nesprávne účtovanie zároveň spôsobilo, že účtovná závierka obce neposkytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré boli predmetom účtovníctva, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve.

Kontrola evidencie majetku preukázala, že obec inventarizovala majetok iba formálne a niektoré účty majetku neinventarizovala vôbec, čím porušila ustanovenie § 6 ods. 3 zákona o účtovníctve a zároveň nezabezpečila preukázateľnosť účtovníctva v zmysle ustanovenia § 8 ods. 4 zákona o účtovníctve. Nezabezpečením preukázateľnosti účtovníctva došlo zo strany obce aj k porušeniu ustanovenia § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve, podľa ktorého je účtovná jednotka povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne a zrozumiteľne.

Kontrolou odpisovania majetku bolo zistené, že obec nemala zostavený odpisový plán, čím porušila ustanovenie § 28 ods. 3 zákona o účtovníctve a zároveň nepostupovala v zmysle Internej smernice na vedenie účtovníctva v obci Búč zo dňa 01.03.1999. Kontrolovaný subjekt podľa vyjadrenia zo dňa 10.10.2012 účtoval rovnomerné účtovné odpisy, pričom sa pri ich stanovení riadil zákonom o dani z príjmov.

Ku kontrole odpisovania dlhodobého majetku bola kontrolnou skupinou NKÚ SR vybraná vzorka piatich položiek stavieb a ich IK a troch položiek majetku, uvedených do používania v roku 2011. Preverením odpisovania bolo zistené, že kontrolovaný subjekt mal na účte stavieb zaúčtovanú ČOV, ktorú neodpisoval. Podľa vyjadrenia obce, bola ČOV zaradená do majetku ale neodpisovaná, nakoľko nebola k 31.12.2011 skolaudovaná a bola iba v skúšobnej prevádzke. Obec ČOV zaradila do majetku v súlade s ustanovením § 26 ods. 1 Opatrenia, podľa ktorého je dlhodobým hmotným majetkom na účely účtovania majetok uvedený do používania a uvedením do používania sa rozumie aj vydanie povolenia na predčasné užívanie stavby alebo rozhodnutia o dočasnom užívaní stavby na skúšobnú prevádzku. Avšak tým, že uvedenú ČOV neodpisovala, porušila ustanovenie § 28 zákona o účtovníctve a zároveň nepostupovala v zmysle ustanovenia § 30 ods. 1 a ods. 2 Opatrenia, podľa ktorých sa dlhodobý hmotný majetok odpisuje nepriamo prostredníctvom účtovných odpisov počas predpokladanej doby používania zodpovedajúcej spotrebe budúcich ekonomických úžitkov z majetku.

Kontrolou odpisovania majetku bolo ďalej zistené, že obec neúčtovala odpisy dlhodobého majetku mesačne t.j. počas predpokladanej doby používania a teda nepostupovala v súlade s ustanovením § 28 ods. 4 zákona o účtovníctve a ustanovením § 30 ods. 2 Opatrenia.

K majetku nadobudnutému na základe Zmluvy o prevode obec zaúčtovala jednorazový odpis, čo nebolo v súlade s ustanovením § 28 ods. 4 zákona o účtovníctve a ustanovením § 30 Opatrenia, podľa ktorých hmotný a nehmotný majetok odpisuje účtovná jednotka počas predpokladanej doby používania zodpovedajúcej spotrebe budúcich ekonomických úžitkov z majetku. Obec sa mohla rozhodnúť, že uvedený hmotný a nehmotný majetok nebude považovať za dlhodobý majetok a mohla nehmotný majetok zaúčtovať na ťarchu účtu 518 a hmotný majetok ako zásoby a viesť o ňom operatívnu evidenciu. Keďže bol majetok zaradený do dlhodobého majetku, bolo potrebné vypracovať účtovný odpisový plán a majetok mal byť odpisovaný počas predpokladanej doby používania zodpovedajúcej spotrebe budúcich ekonomických úžitkov.

Obec viedla účtovné záznamy o majetku aj v technickej forme formou elektronickej evidencie majetku pomocou softvéru. Porovnaním údajov na predložených IK k stavbám, účtovnej evidencii a údajov elektronickej evidencie týchto stavieb bolo zistené, že údaje elektronickej evidencie nesúhlasili s údajmi v písomnej forme v oblasti účtovných oprávok a odpisov. Obec nedodržala ustanovenie § 31 ods. 3 zákona o účtovníctve, keď pri prevode účtovných záznamov z písomnej formy do formy technickej nezabezpečila, aby obsah

účtovných záznamov v novej forme bol zhodný s obsahom účtovného záznamu v pôvodnej forme.

Nakoľko obec nepredložila IK ani iné relevantné účtovné doklady k stanoveniu výšky odpisov k majetku evidovanom na účtoch 022, 028 a 029 a bolo preukázané, že údaje elektronickej evidencie neboli spoľahlivé, kontrolná skupina NKÚ nemohla skontrolovať odpisovanie majetku účtovaného na týchto účtoch. Tým, že obec nevykonala účtovanie účtovných prípadov na základe účtovných dokladov, porušila ustanovenie § 6 ods. 2 zákona o účtovníctve. Zároveň došlo k porušeniu ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o účtovníctve tým, že obec nevedela doložiť účtovné prípady účtovnými dokladmi.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že účtovníctvo obce v oblasti odpisovania majetku nebolo správne, nakoľko nebolo vedené v súlade so zákonom a ostatnými osobitnými predpismi, účtovníctvo obce nebolo preukázateľné, nakoľko neboli preukázateľné všetky účtovné záznamy a nebolo zrozumiteľné, nakoľko neumožnilo spoľahlivo a jednoznačne určiť obsah účtovných záznamov. Obec týmto porušila ustanovenie § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve, podľa ktorého je účtovná jednotka povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov.

Kontrolou inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov (ďalej len „inventarizácia“) bolo zistené, že obec nemala vypracovaný žiaden interný predpis, ktorý by bližšie upravoval postup vykonania inventarizácie. V Internej smernici na vedenie účtovníctva v obci Búč zo dňa 1.3.1999 bola v časti IX. inventarizácia upravená iba v rozsahu zákona o účtovníctve.

Podľa predloženej dokumentácie uznesením č. 37/2011 poverilo OZ vykonaním inventarizácie hlavnú kontrolórku obce. Uznesením č. 40/2011 zo dňa 29.03.2012 OZ schválilo správu o inventarizácii za rok 2011. Obec v kontrolovanom období nevyradila žiaden majetok, ani nebol podaný žiaden návrh na vyradenie majetku.

Kontrolou predloženej dokumentácie z vykonanej inventarizácie bolo zistené, že predložené inventúrne súpisy neboli v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 písm. a), b), c), d), e), a písm. i) zákona o účtovníctve, nakoľko neobsahovali všetky zákonom predpísané náležitosti, ako napr. názov a sídlo účtovnej jednotky, deň začatia inventúry a deň skončenia inventúry, stav majetku s uvedením jednotiek množstva a ceny, miesto uloženia majetku, meno, priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku a meno, priezvisko a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov. Predložený inventarizačný zápis neobsahoval sídlo účtovnej jednotky, čo nebolo v súlade s ustanovením § 30 ods. 3 zákona o účtovníctve.

Nakoľko vyhotovené inventúrne súpisy obsahovali závažné nedostatky a nebola vykonaná inventúra všetkých položiek majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov, obec inventarizáciou neoverila, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti. Tým došlo zo strany obce k porušeniu ustanovenia § 6 ods. 3 a § 29 ods. 1 zákona o účtovníctve.

3.2 Hospodárenie a nakladanie s majetkom

Obec mala v kontrolovanom období v platnosti Zásady hospodárenia s majetkom obce Búč (ďalej aj „Zásady hospodárenia s majetkom“), ktoré boli schválené OZ dňa 15.07.1999 a účinné od 01.08.1999. Zásady hospodárenia s majetkom neupravovali práva a povinnosti organizácií, ktoré obec zriadila pri správe majetku obce ani podmienky odňatia majetku organizáciám, ktoré obec zriadila, čím nebolo dodržané ustanovenie § 9 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“).

Kontrolou bolo zistené, že obec v roku 2011 neuskutočnila žiaden predaj majetku. Obec uskutočnila spätný prevod pozemkov na základe zrušenia rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva, ktorým správa katastra vyhovel protestu okresnej prokurátorky zo dňa 18.07.2011. Obec pri zaúčtovaní spätného prevodu pozemkov nedodržala postupy účtovania v zmysle Opatrenia, keď na ťarchu účtu 549 – Manká a škody zaúčtovala cenu odovzdaného majetku a v prospech účtu 648- Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti zaúčtovala cenu prijatého majetku. Z hľadiska účtovania je potrebné na zámenu dlhodobého majetku prihliadať ako na kúpu a predaj majetku, dlhodobý majetok nadobudnutý zámenou sa ocení v reálnej hodnote a účtuje sa ako kúpa a odovzdávaný dlhodobý majetok sa účtuje ako predaj v účtovnej hodnote dlhodobého majetku. Následne sa účtuje vzájomné započítanie pohľadávky a záväzku v nadväznosti na hodnoty dlhodobého majetku. Rozdiel medzi nižšou reálnou hodnotou nadobudnutého dlhodobého majetku a vyššou účtovnou hodnotou odovzdaného dlhodobého majetku, sa účtuje na účte 541 – Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku.

Kontrolou uzatvorených nájomných zmlúv, platných v roku 2011 bolo zistené, že obec prenechávala majetok do nájmu za nájomné, ktoré bolo stanovené dohodou zmluvných strán. Zásady hospodárenia s majetkom ani iný vnútorný predpis obce neupravovali stanovenie výšky nájomného, obec nemala vnútorným predpisom upravené ani nájomy majetku z dôvodu hodného osobitného zreteľa. Kontrolovaný subjekt kontrolnej skupine NKÚ SR nepreukázal, že prenechával majetok obce do nájmu najmenej za také nájomné, za aké sa v tom čase a na tom mieste obvykle prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel vecí toho istého druhu alebo porovnateľné veci v zmysle ustanovenia § 9a ods. 9 zákona o majetku obcí.

Kontrolou dvoch nájomných zmlúv na nebytové priestory, uzatvorených v roku 2011, bolo zistené, že starosta obce uzatvoril nájomné zmluvy bez schválenia OZ. Podľa písomného vyjadrenia obce zo dňa 22.10.2012 boli žiadosti o prenájom priestorov schválené OZ v minulosti, preto už ich každoročné znovuzavretie schválené OZ nebolo.

Podľa zákona o majetku obcí OZ určuje zásady hospodárenia s majetkom obce, ktoré upravujú aj postup prenechávania majetku do užívania. Zásady hospodárenia s majetkom obce Búč však tento postup bližšie neupravovali. Tým, že opätovné prenájomy nebytových priestorov neboli odsúhlasené OZ, obec nekonala v súlade s ustanovením § 11 ods. 4 písm. a) zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého OZ je vyhradené určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku.

Obec v roku 2011 nedávala majetok do výpožičky, žiaden majetok nevyraďovala ani nelikvidovala. Nedokončenou investíciou bola v kontrolovanom období prístavba domu smútku, ktorá bola spolu s nákladmi súvisiacimi s jej obstaraním vedená na účte 042.

Obec si plnila povinnosť zverejňovať zmluvy týkajúce sa nakladania s majetkom v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

4. Účinnosť vnútorného kontrolného systému

Kontrolou predložených dokladov bolo zistené, že predbežnú finančnú kontrolu (ďalej len „PFK“) v obci vykonávala v niektorých prípadoch účtovníčka obce a v niektorých prípadoch starosta obce, čo nebolo v súlade s internými Zásadami vykonávania finančnej kontroly, podľa ktorých PFK vykonávajú konkrétni zamestnanci zodpovední za rozpočet, verejné obstarávanie a správu majetku. Vykonaním predbežnej finančnej kontroly starostom obce bolo porušené aj ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“), podľa ktorého predbežnú finančnú kontrolu vykonáva vedúci zamestnanec a zamestnanci zodpovední za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku alebo za iné odborné činnosti podľa charakteru finančnej operácie.

Zároveň bolo zistené, že v niektorých prípadoch chýbal na potvrdení o vykonaní predbežnej finančnej kontroly podpis osoby, ktorá ju vykonala, čím nebolo dodržané ustanovenie § 9 ods. 3 zákona o finančnej kontrole, podľa ktorého vykonanie PFK potvrdzujú osoby podpisom a uvedením dátumu jej vykonania na doklade súvisiacom s pripravovanou finančnou operáciou.

Priebežná finančná kontrola vykonávaná nebola.

Následnú finančnú kontrolu v obci vykonávala hlavná kontrolórka obce, ktorá bola zvolená OZ dňa 26.01.2011. Hlavná kontrolórka predložila OZ návrh plánu kontrolnej činnosti na obdobie 1. a 2. polroka 2011, ktorý však nebol zverejnený pred prerokovaním v zastupiteľstve spôsobom v obci obvyklým, čím nebolo dodržané ustanovenie § 18f ods. 1 písm. b) zákona o obecnom zriadení. Hlavná kontrolórka vypracovala v roku 2011 stanovisko k návrhu rozpočtu obce na rok 2011, k viacročnému rozpočtu obce na roky 2011 – 2013 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2012 ako aj stanovisko k návrhu záverečného účtu obce za rok 2010.

Podľa predloženej dokumentácie vykonala hlavná kontrolórka obce v roku 2011 jednu následnú finančnú kontrolu, ktorej výsledkom bola Správa o výsledku následnej finančnej kontroly č. 02/NFK/2011 zo dňa 27.07.2011. Predmetom následnej finančnej kontroly bolo dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku vyberania správnych poplatkov za obdobie roka 2011. Uvedená následná finančná kontrola bola v súlade s predloženým plánom kontrolnej činnosti na 2. polrok 2011.

Správa o výsledku následnej finančnej kontroly neobsahovala písomné potvrdenie o prevzatí správy kontrolovaným subjektom, čo nebolo v súlade s ustanovením § 17 písm. l) zákona o finančnej kontrole. Hlavná kontrolórka obce nevypracovala zápisnicu o prerokovaní správy, čím nebolo dodržané ustanovenie § 22 ods. 3 zákona o finančnej kontrole.

Hlavná kontrolórka taktiež nepredložila správu o výsledkoch kontroly priamo OZ na jeho najbližšom zasadnutí a najmenej raz ročne nepredložila OZ správu o kontrolnej činnosti do 60 dní po uplynutí kalendárneho roka, čím nebolo dodržané ustanovenie § 18f písm. d) a e) zákona o obecnom zriadení.

Systém vnútornej kontroly obce bol zabezpečený prostredníctvom výkonu PFK, vykonávanej poverenými zamestnancami obce a následnej finančnej kontroly, vykonávanej hlavnou kontrolórkou obce. Vzhľadom ku kontrolným zisteniam uvedeným v protokole o výsledku kontroly NKÚ SR ako aj vzhľadom k faktu, že hlavná kontrolórka obce si neplnila niektoré zákonné povinnosti a PFK nebola v obci vykonávaná predpísaným spôsobom možno konštatovať slabú úroveň a spoľahlivosť vnútornej kontroly v kontrolovanom subjekte.

Zhrnutie

Kontrolou boli zistené porušenia viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov, napr.:

- zákona o štátnej správe v školstve tým, že zriaďovacia listina základnej školy neobsahovala identifikačné číslo školy, názov a adresu subjektu, ktorý bol súčasťou školy, vyučovací jazyk, vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý škola spravovala,
- zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že obec v kontrolovanom období nevykonávala zmeny rozpočtu rozpočtovými opatreniami,
- zákona o účtovníctve tým, že obec nemala zostavený odpisový plán, pri prevoze účtovných záznamov z písomnej formy do formy technickej nezabezpečila, aby obsah

účtovných záznamov v novej forme bol zhodný s obsahom záznamu v pôvodnej forme, nevedela doložiť niektoré účtovné prípady účtovnými dokladmi, inventarizáciou neoverila, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti a nezabezpečila správnosť, úplnosť, preukázateľnosť a zrozumiteľnosť účtovníctva,

- zákona o majetku obcí tým, že Zásady hospodárenia s majetkom obce neupravovali práva a povinnosti organizácií, ktoré obec zriadila pri správe majetku obce ani podmienky odňatia majetku organizáciám a nevedela preukázať splnenie podmienky prenechávania majetku obce do nájmu najmenej za také nájomné, za aké sa v tom čase a na tom mieste obvykle prenechávajú do nájmu vecí toho istého druhu alebo porovnateľné veci,
- zákona o obecnom zriadení tým, že nájomné zmluvy neboli odsúhlasené OZ, plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce nebol zverejnený pred prerokovaním v zastupiteľstve spôsobom v obci obvyklým a hlavná kontrolórka nepredložila OZ správu o kontrolnej činnosti.
- zákona o finančnej kontrole tým, že PFK vykonával v niektorých prípadoch starosta obce,
- zákona o verejnom obstarávaní tým, že si obec nesplnila povinnosť zverejniť raz štvrtročne na webovom sídle alebo v periodickej tlači súhrnnú správu o zákazkách s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako 1 000,00 EUR.

Zistené nedostatky uvedené v protokole o výsledku kontroly vo významnej miere neovplyvnili údaje vykázané v účtovných a finančných výkazoch obce.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

- 1.) upraviť vykonávanie inventarizácie majetku v podmienkach obce vnútorným predpisom
- 2.) zabezpečiť školenie z účtovníctva pre zamestnancov obce
- 3.) novelizovať a doplniť Zásady hospodárenia s majetkom obce.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 24. 10. 2012

Ing. Lenka Varačková
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Katarína Vargová
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 30.10.2012:

János Szigeti
starosta obce Búč